

administrator – receptionist (адміністратор); stewardess – cabin girl (покоївка); second class – economy class (другий клас); accommodation – room (кімната) [1, с.19-20]. Ефективними прийомами семантизації туристичних термінів є також використання антонімів (*зліт – посадка, в'їзний – виїзний, прибувати – відправлятися, зареєструватися у готелі – виписатися з готелю*), віднесення до родового слова / певної лексичної групи, не коментуючи ознак, які відрізняють предмет, названий цим словом, від предметів, названих іншими словами тієї ж групи (*мотель – вид готеля; яхта – вид водного транспорту; метрдотель – працівник ресторану; люкс – вид номеру в готелі*), перерахування слів, які позначають частини того, що позначено словом, яке семантизують (*клас – перший, бізнес, економ; рейс – міжнародний, чартерний, внутрішній*). Одним з найважливіших прийомів є опис, що може мати форму логічної дефініції, пояснення за допомогою словосполучення, простого речення або коментаря, тобто невеликого пояснювального тексту [5, с. 26]. Описовий переклад як найбільш вживаний прийом при перекладі безеквівалентних лексичних одиниць терміносистеми сфери туризму (*tax free – система часткового повернення податку на додану вартість в ряді країн при купівлі та вивозі товару іноземцями*) [7], має широко використовуватись для вирішення завдань основного та просунутого етапів навчання.

Сформулюємо низку висновків у формі *методичних рекомендацій* щодо текстів та мовного інвентарю курсу англійської мови для туризму з урахуванням етапів професійного іншомовного навчання.

1. На підготовчому етапі доцільно використовувати потенціал термінологізованої лексики із загальнонавчальної англійської мови. В основу відбору моделей дискурсу слід покласти туристичну лексику науково-популярних текстів публіцистичного стилю. Бажано уникати текстів перенасичених безеквівалентною лексикою або описами культурних реалій.

2. Варто використовувати потенціал українських туристичних термінів, запозичених з англійської мови (англіцизмів), як бази для формування потенційного словника вже з підготовчого етапу. Англійські псевдотерміни та багатослівні словосполучення з великою кількістю атрибутивних компонентів рекомендовано включати до словників-мінімумів не раніше основного етапу.

3. На основному етапі відбір усіх груп туристичної лексики бажано проводити на основі аутентичних текстів з туризму (інформативних, соціально-побутових, художніх, навчальних) та суміжних дисциплін (історії, географії, культури, мистецтва, економіки, юриспруденції).

4. На просунутому етапі слід зміщувати акценти на соціокультурний аспект, у текстах може переважати безеквівалентна лексика та інформація краєзнавчого характеру. В основу відбору зразків туристичного дискурсу рекомендовано покласти вузькоспеціалізовану лексику фахової літератури.

5. На усіх етапах для семантизації туристичної лексики прийнятними є варіативні прийоми, а саме використання синонімії, перекладу, синонімів, антонімів, віднесення до родового слова, перерахування, опис у формі дефініції, пояснення або коментаря.

Таким чином, визначення особливостей наповнення лінгвістичного компоненту змісту навчання англійської мови для туризму має стати підґрунтям для подальшої розробки навчально-методичних комплексів, орієнтованих на різні цільові аудиторії та варіативні моделі організації професійної іншомовної підготовки фахівців туристичної галузі.

Література:

1. Белан Э. Т. Особенности формирования новых терминосистем (на материале английской и русской терминологий международного туризма): автореф. дисс. ... канд. филол. наук : 10.02.20 / Э. Т. Белан. – М., 2009. – 29 с.
2. Виноградова Л. В. Терминология туризма английского и русского языков в синхронном и диахронном аспектах : автореф. дисс. ... канд. филол. наук : 10.02.19 / Л. В. Виноградова. – Великий Новгород, 2011. – 22 с.
3. Иванова Н. К. Некоторые особенности современной терминологии туристики или к чему еще может/должен быть готов культуролог [Электронный ресурс] / Н. К. Иванова, О. Н. Масленникова. – Режим доступа : <http://www.isuct.ru/e-publ/gum/en/node/713>
4. Лагута Т. Н. Изучение туристической лексики в курсе русского языка как иностранного [Электронный ресурс] / Т. Н. Лагута, О. Н. Вержанская. – Режим доступа : <http://uapryal.com.ua/training/laguta-t-n-verzhanskaya-o-n-izuchenieturisticheskoy>
5. Процик І. В. Презентація нової лексики в лінгводидактиці для чужоземців / І. Процик // Теорія і практика викладання української мови як іноземної : зб. наук. праць. – Львів, 2007. – Вип. 2. – С. 24–30.
6. Сафонова О. Е. Английский лингвистический компонент в языковой ситуации современной России / О. Е. Сафонова // Теоретическая и прикладная лингвистика. – Вып. 2. – Воронеж, 2000. – С. 68
7. Скібіцька О. В. Деякі аспекти перекладу англійської туристичної лексики [Електронний ресурс] / О. В. Скібіцька. – Режим доступа : <http://www.stationline.org.ua/filologiya/87/15706-deyakiaspektiperekladu>
8. Тарнопольський О. Б. Методика обучения английскому языку для делового общения : Учебное пособие / О. Б. Тарнопольский, С. П. Кожушко. – К. : Ленвіт, 2004. – 192 с.
9. Чуфарлічева А. Ю. Методика навчання майбутніх менеджерів туризму створення англомовних туристичних проектів : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / А. Ю. Чуфарлічева. – Київ, 2010. – 329 с.
10. Fox R. English in Tourism : A Sociolinguistic Perspective / R. Fox // Tourism and Hospitality Management. An International Journal of Multidisciplinary Research for South-Eastern Europe. – Opatija, Vienna, Thessaloniki, 2008. – Vol. 14. – No. 1. – Pp. 13–22.

УДК 371.15+327

О. В. Сніговська,

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, м. Одеса

ПРОФЕСІЙНА ІНШОМОВНА ПІДГОТОВКА ЯК ВАЖЛИВИЙ ЧИННИК ФОРМУВАННЯ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ІЗ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

У статті розглянуто професійну іншомовну підготовку як структурний елемент системи формування міжкультурної компетентності студентів в аспекті кваліфікаційних орієнтирів бакалаврів, які навчаються за спеціальністю «Міжнародні відносини». Охарактеризовані сучасні напрямки професійної іншомовної підготовки представників соціономічної галузі діяльності, а також шляхи і засоби удосконалення кваліфікаційної системи професійної компетентності фахівців з урахуванням особливостей впровадження фасилітаційного супроводу в навчально-виховний процес ВНЗ в контексті становлення їх міжкультурної компетентності.

Ключові слова: професійна іншомовна підготовка, іноземна мова, фасилітаційний супровід, міжкультурна компетентність, майбутні фахівці з міжнародних відносин.

В статье рассмотрена профессиональная иноязычная подготовка как структурный элемент системы формирования межкультурной компетентности студентов в аспекте квалификационных ориентиров бакалавров, которые учатся на специальности «Международные отношения». Охарактеризованы современные направления профессиональной иноязычной подготовки представителей социоэкономической сферы деятельности, а также пути и способы усовершенствования квалификационной системы профессиональной компетентности специалистов с учетом особенностей введения фасилитационного сопровождения в учебно-воспитательный процесс ВУЗа в контексте становления их межкультурной компетентности.

Ключевые слова: профессиональная иноязычная подготовка, иностранный язык, фасилитационное сопровождение, межкультурная компетентность, будущие специалисты международных отношений.

The research examined the category of «professional foreign language training» as a structural element of the formation of the intercultural competence formative model for future specialists in educational surrounding of the classical university in the context of qualification baselines for bachelors enrolled in the specialty «International Relations». The article highlights the ineffective use of the potential of the construction that was examined in terms of training future specialists of international level. The modern training trends of sociology specialists were characterized considering the specifics of forming up of educational environment of the classical university in case of implementation of facilitative support of the professional foreign language training, as well as the ways and means of improving the qualification system of professional competence of the specialist in the context of professional formation of his intercultural competence.

Strategic directions of improvement of the professional foreign language training system of future specialists in international relations are defined as: familiarization of the historical and socio-cultural manifestations of diversity of nations and ethnic groups; high opinion formation both to the culture and spirituality of its nation and to the socio-cultural diversity in the modern world; formation of the world outlook culture of personality (self-perception as an inalienable part of the nation's cultural fund, perception as the index of professional and personal formation).

It's recommended to implement the facilitative support of the professional foreign language training into the educational process to create situations of success that would motivate students for self-realization and for the development of activity and to create educational situations that would provide students with subjective position. Executing the connotative and thematic functions of the expert, of linguistic and professional interpreter, not just a compiler of knowledge; of a coach, translation instructor (oral, written, simultaneous), organizer of international programs / projects / linguistic and productive practices / conferences, initiator of extracurricular activities (evenings of friendship, translation competitions, talk shows, etc.), coordinator of joint efforts with students for fundamentalization of the knowledge in a specialization; generator of ideas; adviser, counselor of trainees in foreign missions / foreign companies / travel agencies, etc., supervisor; the model of dignity, professional language success and accuracy, foreign language teacher personated into a facilitator of professional foreign language training of future specialists.

The results of our research showed that when it was provided students became more honest with the teacher and with each other, more initiative in speech communication, they asked more questions concerning the speciality, spent more time on individual tasks and, finally, showed the higher level of cognitive, practical and personal functioning.

Key words: professional foreign language training, foreign language, facilitative support, intercultural competence, future specialists in international relations.

Постановка проблеми. В умовах глобалізації людство все більше інтегрується в єдину цілісність, постійно стикаючись з необхідністю культурного плюралізму, опрацюванням іншомовної інформації з метою вирішення сучасних проблем, тому від кожного випускника ВНЗ вимагається засвоєння широкого спектру компетенцій, знань і умінь. Внаслідок цього від вітчизняної системи вищої освіти потребується переосмислення орієнтацій на формування полікультурної особистості конкурентоспроможних фахівців з соціокультурною грамотністю і науковим світоглядом, підготовлених до конструктивного системного аналізу подій, що відбуваються у світі.

Процеси інтеграції світової спільноти, зокрема у галузі міжнародних відносин, призводять до посилення кваліфікаційних вимог, що стосуються професійних характеристик майбутніх політологів-міжнародників, дипломатів, референтів-перекладачів та ін. У даних умовах особливого значення набувають такі якості бакалавра, як високий професіоналізм, креативність, мобільність, здатність налагоджувати ділові контакти з іноземними партнерами в рамках його професійної діяльності в іншомовному середовищі. Соціальне замовлення сучасного суспільства вимагає від університетів не тільки навчити студентів іноземній мові як засобу міжкультурного спілкування, а й сформувати особистість, яка об'єднавала б у собі цінності рідної й іншомовної культур, готову до ефективного міжкультурного спілкування. Таким чином, невід'ємною складовою професійної компетентності сучасного фахівця – міжнародника стають знання іноземної мови та вміння їх реалізації в професійно-орієнтованій діяльності.

Навчання міжкультурному професійному спілкуванню передбачає засвоєння професійно-орієнтованих концептів іншомовної спільноти. Практика показує, що у сучасних умовах постійного розширення міжнародних контактів одного вміння правильно говорити і писати іноземною мовою недостатньо. Відсутньою ланкою в цьому ланцюжку є грамотне використання культурно обумовлених норм поведінки вербального і невербального характеру, заснованих на знаннях особливостей культури та способах мислення комунікантів. У зв'язку з цим, закономірним представляється поширення освітньої тенденції пошуку шляхів формування міжкультурної компетентності майбутніх фахівців, як застави безпеки країни, ефективності її політико-економічного і соціокультурного розвитку.

Аналіз досліджень і публікацій. Звернення до сучасного наукового фонду дало змогу виявити, що феномен «міжкультурної компетентності майбутніх фахівців» є предметом досліджень багатьох науковців, зокрема С. Александрової, І. Бахова, Т. Бондар, О. Воеводи, Л. Воротняк, О. Гончарової, Ж. Горіної, Т. Грушевицької, О. Гуренка, Х.-У. Канга, Г. Копил, Г. Коптельцевої, В. Маслової, Г. Нейнера, І. Переходько, І. Петрової, С. Радула, Ю. Рот, А. Садохіна, О. Сиром'ясова, М. Томаса, Д. Чернилевського, Н. Якси та ін.

Системний аналіз цієї категорії дозволив зафіксувати її міждисциплінарний характер, простеживши динаміку розвитку понятійного поля, і з'ясувати, що означений конструкт тлумачено дослідниками як «позитивне ставлення до наявності в соціумі різних етнокультурних груп» (Т. Грушевицька), «здатність до комунікації, що базується на знаннях культурного контексту» (Х.-У. Канг), «комплекс соціальних навичок і здібностей» (Г. Коптельцева, Ю. Рот), «погляд і проникнення в чужу культуру» (Г. Нейнер), «інтегративна якість особистості» (І. Переходько), «сукупність знань, навичок і умінь, загальноприйнятих для всіх комунікантів, необхідних для взаєморозуміння» (А. Садохін), «синтез професійно-предметних, соціокультурних та культурно-прагматичних знань і стратегій» (О. Сиром'ясов), «досвід загальної міжкультурної події, синергії» (М. Томас) тощо.

В аспекті нашого дослідження привертають увагу праці І. Петрової, в яких висвітлено питання формування професійно-комунікативної іншомовної культури майбутнього фахівця-міжнародника; А. Іонової, яка розглядає проблему навчан-

ня студентів-міжнародників умінь дискусійного спілкування як професійно-значущих умінь. Науковий доробок І. Зоткіної присвячено професійній комунікації мовної підготовки дипломатів. Предметом дослідження О. Рембач є формування культури ділового спілкування майбутніх міжнародників-аналітиків [3]. Однак, наукових праць з проблеми професійної іншомовної підготовки міжнародників в контексті формування їх міжкультурної компетентності нами виявлено не було.

Мета статті полягає в актуалізації фасилітаційного супроводу професійної іншомовної підготовки студентів в контексті формування міжкультурної компетентності майбутніх фахівців із міжнародних відносин, а також виявленні недоліків їх підготовки, позначенні принципових підходів до викладання іноземної мови, відповідно до яких взаємодія між представниками різних культур проходитиме на належному професійному рівні.

Вклад основного матеріалу. З огляду на те, що міжкультурна компетентність фахівців розглядається науковцями як необхідна умова успішної інтеграції у світову спільноту і дозволяє ефективно брати участь у процесі міжкультурної комунікації, уникаючи негативних наслідків глобалізаційних процесів, зосередимо дослідницький інтерес на проблематиці професійної іншомовної підготовки майбутніх фахівців, зокрема галузі міжнародних відносин.

Розглядатимемо міжкультурну компетентність фахівців як інструмент досягнення успіху міжкультурної взаємодії, з-поміж критеріїв ефективності якої визначимо володіння основами міжкультурної комунікації (успішне виконання професійних завдань, здатність до конструктивного спілкування, що передбачає високий рівень знань з іноземної мови, історії та світової культури, гармонійні соціальні відносини між представниками різних культур, ідентифікацію з зарубіжним суспільством тощо).

Професійна іншомовна підготовка студентів обумовлює їх обізнаність щодо культурних передумов сприйняття, інтерпретації і поведінки представників різних культурних традицій; знання факторів ефективності взаємодії під час реалізації дослідницької, проектної та освітньої діяльності; міжнародних стандартів листування тощо. Фахівець із міжнародних відносин повинен також вирізнятися уміннями і навичками вибудовувати міжособистісні відносини у полікультурному професійному просторі з урахуванням культурних особливостей учасників взаємодії; конструювати професійний діалог з представниками інших культур і презентувати результати власної діяльності на міжнародному рівні, зокрема за допомогою наукових текстів, отже, володіти іноземними мовами на рівні, що дає можливість брати участь у міжнародних дискусіях із професійної проблематики.

З огляду на зазначені вимоги до рівня підготовки випускників, виявлено деякі недоліки у підготовці майбутніх фахівців і у виконанні ними професійних завдань (недостатньо просунутий рівень знань з іноземної мови; відсутність органічного сприйняття ментальних особливостей представників інших культур; поверхневі знання історії та культури країни акредитації дипломатичної місії тощо), які негативно відбиваються як на ефективності їх професійної діяльності, так і на іміджі країни в цілому.

Враховуючи багатогранність вибудовування освітнього середовища сучасного університету, слід зазначити, що професійна іншомовна підготовка майбутнього фахівця повинна детермінуватися не тільки системою знань з іноземної мови, культури, історії, а й сформованістю мотиваційної сфери особистості, яка забезпечує ціннісне ставлення до проявів інших культур, орієнтує на спілкування з представниками різних етносів. Так, студент, який вивчає іноземні мови і різноманітність соціокультурної платформи суспільства, має стати поліглотом і розвивати рефлексивне ставлення до проблематики міжкультурності, що забезпечить у майбутньому здатність кваліфіковано діяти, застосовуючи специфічні лінгвокультурологічні прийоми.

Визначимо стратегічні напрямки удосконалення системи професійної іншомовної підготовки майбутніх фахівців, на прикладі міжнародників: викладання іноземної мови за принципом ознайомлення студентів з історичними та соціокультурними проявами різноманітності народів, націй і етносів; формування їх ціннісного ставлення як до культури і духовності свого народу, так і до соціокультурної різноманітності у сучасному світі; формування світоглядної культури особистості (тобто пізнання себе як невід'ємної частки культурного фонду нації, усвідомлення значущості міжкультурної толерантності у професійній діяльності окремого представника своєї галузі з метою врегулювання міжнародних конфліктів і встановлення загального міжнаціонального співробітництва у світовому співтоваристві), як показника професійно-особистісного становлення.

Щоб формування міжкультурної компетентності випускників у процесі професійної іншомовної підготовки було ефективним, їм слід прагнути до сформованості системи відповідних умінь: іноземною мовою грамотно формулювати свої думки, досягати бажаної комунікативної мети, висловлювати основні мовленнєві функції (підтверджувати, спростовувати, ставити під сумнів, погоджуватися, пропонувати тощо); говорити продуктивно, за змістом; висловлюватися експромтом, без попередньої підготовки на загальні та вузькопрофесійні теми.

Відповідно до видів професійної діяльності фахівець із міжнародних відносин повинен вміти вирішувати наступні професійні завдання: 1) *організаційно-адміністративні* (виконання обов'язків зі знанням іноземних мов в МЗС та інших держустановах і органах державної влади і управління; ведення ділового листування щодо організації міжнародних заходів, проведення обговорень, участь у переговорах з використанням іноземних мов у межах своїх посадових компетенцій; виконання усного та письмового перекладів); 2) *проектні* (участь у роботі групових проектів міжнародного профілю; налагодження і розвиток міжнародних зв'язків; ведення роботи персоналу, який супроводжує делегації; виконання роботи референта-перекладача); 3) *дослідницько-аналітичні* (виконання науково-організаторської роботи в дослідницьких та аналітичних установах і організаціях з використанням матеріалів іноземною мовою; підтримка професійних контактів іноземною мовою); 4) *навчально-організаційні* (викладання в освітніх установах на спеціальності «Міжнародні відносини»; виконання функцій зі знанням іноземної мови у роботі відділів, секторів і груп розвитку міжнародних освітніх зв'язків державних установ) [1].

Виходячи з вищевикладеного зазначимо, що основу системи умінь майбутніх фахівців становить якісна професійна іншомовна підготовка. Адже оптимальний комунікативний рівень міжкультурної взаємодії розширює межі їх професійного спілкування, оскільки являє собою комунікацію за допомогою іноземної мови, знань історії та культурних традицій, характерних для певного співтовариства. Таким чином, іноземна мова у сукупності з культурою виступає інструментом полікультурного розвитку особистості, сприяє рефлексивному аналізу себе як культурно-історичного суб'єкта, який сприймає історію людства і власного народу у розвитку; відчуває відповідальність за свої вчинки, добробут народу, країни; усвідомлює необхідність міжкультурного співробітництва народів у питанні вирішення глобальних проблем людської цивілізації; визнає громадянські, культурні, мовні права людства; виступає за політичну свободу; виявляє готовність і здатність до співпраці з іншими людьми у відродженні ідеалів гуманізму, гармонізації відносин людини, природи і суспільства; здатний виконувати роль суб'єкта Діалогу Культур [4].

Для створення ситуацій успіху, які спонукали б студентів до самореалізації та розвитку активності, а також для створення освітніх ситуацій, що забезпечували б студентам суб'єкту позицію, у навчально-виховний процес ВНЗ рекомендовано впроваджувати фасилітаційний супровід професійної іншомовної підготовки. Виконуючи коннотаційно-рольові функції експерта, мовно-фахового інтерпретатора, а не просто транслятора знань; тренера, інструктора перекладу (письмового, усного послідовного і синхронного); організатора міжнародних програм / проєктів / мовно-виробничих практик / конференцій, ініціатора позааудиторних заходів (вечорів дружби, конкурсів перекладу, ток-шоу тощо), координатора спільних зі студентами зусиль фундаменталізації знань за фахом; генератора ідей; порадирика, консультанта стажистів в зарубіжних представництвах / іноземних компаніях / туристичних агенціях тощо, супервізора; еталона, зразка гідності, професійної мовної успішності, коректності, викладач іноземної мови перетворюється у фасилітатора професійної іншомовної підготовки майбутніх фахівців [2, с. 296].

Напрями фасилітаційного супроводу відбираються за принципом активного пошуку вирішення завдань – навчальних, дослідницьких, професійних, тобто на матеріалі інноваційних навчальних методик (ігрових, діалогових, тренінгових, інтерактивних тощо). Різноманітність методик, що активізують мовно-фаховий розвиток студентів, визначаються як специфікою університетської підготовки, так і індивідуальною траєкторією освоєння професійної діяльності конкретними студентами.

Результати нашого дослідження засвідчили, що при його забезпеченні студенти стають більш відвертими з викладачем і між собою, більш ініціативними у мовному спілкуванні; задають викладачеві більше запитань за фахом, більше часу витрачають на виконання завдань власноруч; і, насамкінець, виявляють більш високі рівні когнітивного, практичного і особистісного функціонування.

Висновки дослідження і перспективи. У дослідженні розглянуто професійну іншомовну підготовку студентів як один із чинників формування міжкультурної компетентності майбутніх фахівців із міжнародних відносин, що відображає синтез соціокультурних, лінгвокультурологічних, культурно-прагматичних знань, інтегративних стратегій культурно-поведінкових практик і стратегій відображення культурного фону в мовному контексті; інтерактивних умінь як комунікативних стратегій та моделей мовленнєвої поведінки, функціонал іншомовного ділового спілкування; усвідомлення потенціалу соціокультурного дискурсу та концептуальної значущості етномовної свідомості для професійного самовдосконалення; національну та етнокультурну конгруентність як настанову на міжкультурну синергетику в межах парадигми Діалогу Культур.

Так, структуру міжкультурної компетентності фахівців із міжнародних відносин представлено як поєднання системи професійно-орієнтованих знань рідної та іноземної мов, лінгвокультурологічних знань; наявності професійно-орієнтованих умінь (володіння міжособистісними комунікативними стратегіями та моделями поведінки у професійному контексті); удосконалення особистісних якостей, що пов'язані з особливостями діяльності міжнародників в умовах полікультурного суспільства.

Для удосконалення системи професійної іншомовної підготовки студентів в аспекті вибудовування площини міжкультурної комунікації, освітнім установам вбачається за доцільне введення фасилітаційного супроводу у навчально-виховний процес ВНЗ з розширенням змісту навчальних програм шляхом доповнення їх соціолінгвістичними, соціокультурними і лінгвокраїнознавчими аспектами, спрямованими на формування міжкультурної компетентності студентів.

Література:

1. Галузевий стандарт вищої освіти [Освітньо-кваліфікаційна характеристика бакалавра / спеціаліста / магістра напряму підготовки 0304 «Міжнародні відносини»]. – Київ : Видання офіційне Міністерства освіти і науки України, 2004. – 47 с.
2. Сніговська О. В. Фасилітаційний супровід мовно-фахової підготовки студентів як педагогічна умова формування міжкультурної компетентності фахівців / О. В. Сніговська // Матеріали IV Міжнар. наук. форуму «Modern tendencies in pedagogical education and science of Ukraine and Israel: the way to integration». – Одеса : Південноукраїнський нац. пед. ун-т імені К. Д. Ушинського, 2013. – С. 292–297.
3. Сніговська О. В. Формування міжкультурної компетентності майбутніх фахівців з міжнародних відносин в освітньому середовищі класичного університету : автореф. дис... канд. пед. наук : спец. 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» / О. В. Сніговська. – Умань, 2014. – 22 с.
4. Царькова В. Б. Диалог культур: путь от идеи до практики / В. Б. Царькова // Копелевские чтения «Россия и Германия: диалог культур». – Липецк, 2000. – С. 30–35.

УДК 81'276.6.2'243'38'42(079)

Л. А. Субота,

Національний фармацевтичний університет, м. Харків

КОМУНІКАТИВНА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВОГО ТЕКСТУ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ НЕМОВНОГО ВНЗ

У статті досліджується комунікативна організація наукового тексту в процесі навчання іноземних студентів III – IV курсів мові спеціальності – одного з аспектів навчання української/ російської мови як іноземної. Доведено, що для успішного освоєння спеціальністю необхідно оволодіти науковим стилем і, зокрема, добре знати українську/ російську мову.

Ключові слова: мовленнєва компетенція, науковий стиль мовлення, дискурс, комунікативна організація тексту, професійно-мовна підготовка, комунікативно-орієнтоване навчання.

В статье исследуется коммуникативная организация научного текста в процессе обучения иностранных студентов III – IV курсов языка специальности – одного из аспектов обучения украинскому/ русскому языку как иностранному. Доказано, что для успешного усвоения специальностью необходимо овладеть научным стилем и, в частности, хорошо знать украинский / русский язык.

Ключевые слова: речевая компетенция, научный стиль речи, дискурс, коммуникативная организация текста, профессионально-языковая подготовка, коммуникативно-ориентированное обучение.

In the article is grounded the communicative organization of scientific text in the educational process of teaching international students from third and fourth course specialty professional language like one of the aspects of teaching Ukrainian/